

Rozhodnutí Nejvyššího soudu ČSSR ze dne 30.12.1966, sp. zn. 4 Cz 122/66, ECLI:CZ:NS:1966:4.CZ.122.1966.1

Číslo: 64/1967

Právní věta: Uzavření dědické dohody, podle níž tuzemskou nemovitost převezme jeden z dědiců, který je devizovým cizincem, je nakládáním s hodnotami podle § 6 odst. 1 b) zák. č. 107/1953 Sb. ve znění zák. č. 64/1958 Sb. a vyžaduje povolení min. financí. Nezbytným předpokladem pro řádné určení obecné ceny je zjištění znaků nemovitosti, rozhodných pro její ocenění a posouzení, a zjištění, zda provedené již ocenění nemovitosti není v rozporu s vyhl. č. 73/1964 Sb.

Soud: Nejvyšší soud ČSSR

Datum rozhodnutí: 30.12.1966

Spisová značka: 4 Cz 122/66

Číslo rozhodnutí: 64

Číslo sešitu: 6

Typ rozhodnutí: Rozhodnutí

Hesla: Dědění, Dohoda dědická, Řízení před státním notářstvím

Předpisy: 107/1953 Sb. § 6 95/1963 Sb. § 4 40/1964 Sb. § 22

Druh: Rozhodnutí ve věcech občanskoprávních, obchodních a správních

Sbírkový text rozhodnutí:

Č. 64/1967 sb. rozh.

Uzavření dědické dohody, podle níž tuzemskou nemovitost převezme jeden z dědiců, který je devizovým cizincem, je nakládáním s hodnotami podle § 6 odst. 1 b) zák. č. 107/1953 Sb. ve znění zák. č. 64/1958 Sb. a vyžaduje povolení min. financí.

Nezbytným předpokladem pro řádné určení obecné ceny je zjištění znaků nemovitosti, rozhodných pro její ocenění a posouzení, a zjištění, zda provedené již ocenění nemovitosti není v rozporu s vyhl. č. 73/1964 Sb.

(Rozhodnutí Nejvyššího soudu ze dne 30. 12. 1966, [4 Cz 122/66.](#))

Zůstavitel V. K. zemřel dne 24. 11. 1964 bez zanechání závěti. Jako dědici ze zákona přicházeli v úvahu synové zůstavitele J. K. a V. K., oba v cizině. Majetek do dědictví patřící pozůstává ze zemědělské usedlosti o výměře 5 ha a domácího zvířectva, obecná cena tohoto majetku byla stanovena částkou Kčs 31 682,40. Oba dědice zastupovala při projednávání dědictví jejich matka a rozvedená manželka zůstavitele M. na základě plných mocí. Tato za dědice dědictví neodmítla a

uzavřela jménem dědiců dohodu o vypořádání dědictví, podle níž převzal celé dědictví J. K. proti zaplacení notářského poplatku z dědictví, aniž bude povinen vyplácet druhému dědici jeho podíl.

Státní notářství ve Strakonících dohodu schválilo a podle ní pak potvrdilo dědictví synu J. K.

Nejvyšší soud rozhodl ke stížnosti pro porušení zákona podané předsedou Nejvyššího soudu proti uvedeným rozhodnutím, že rozhodnutí státního notářství byl porušen zákon a tato rozhodnutí zrušil.

Z odůvodnění:

V průběhu řízení a projednání dědictví bylo zjištěno, že oba dědici žijí trvale v cizině, jsou tedy devizovými cizinci ve smyslu § 6 odst. 1 písm. b) zák. č. 107/1953 Sb. ve znění zák. č. 64/1958 Sb. a že předmětem dědictví je tuzemská nemovitost ve smyslu § 6 odst. 1 písm. b) cit. zák. Nakládání s takovými hodnotami je podle § 6 odst. 4 cit. zák. dovoleno jen s povolením ministerstva financí. Uzavření dědické dohody, podle níž dědictví převezme jen jeden z dědiců, je nepochybně nakládáním s těmito hodnotami, proto si mělo státní notářství před rozhodnutím a schválením takové dohody vyžádat souhlas ministerstva financí – správy pro věci majetkové a devizové. Protože tak neučinilo, porušilo zákon v ustanovení § 6 odst. 4 zák. č. 107/1953 Sb. ve znění zák. č. 64/1958 Sb.

Ani po rozhodnutí o určení obecné ceny nemovitosti si státní notářství neopatřilo dostatečný skutkový podklad a ocitlo se v rozporu s ustanovením § 4, § 34 a § 37 not. řádu. Zjištění podkladů pro ocenění nemovitosti má pro projednání dědictví závažný význam. Nezbytným předpokladem pro řádné určení obecné ceny je zjištění znaků nemovitosti, rozhodných pro její ocenění a posouzení a zjištění, zda provedené již ocenění nemovitosti není v rozporu s vyhl. č. 73/1964 Sb. Státní notářství se spokojilo se stručným sdělením místního národního výboru, které neobsahovalo potřebné údaje k určení obecné ceny.

Neúplné zjištění skutečného stavu pro rozhodnutí o určení obecné ceny mělo vliv i na rozhodnutí o vyměření notářského poplatku, jehož podkladem je obecná cena majetku. Byl proto i rozhodnutím o vyměření notářského poplatku porušen zákon v ustanovení § 34, § 37 not. ř. a v § 12 odst. 2 zák. č. 24/1964 Sb.

Posléze bylo povinností státního notářství zkoumat, zda zastoupení obou dědiců při uzavírání dohody, která se svými důsledky pro jednoho z nich blíží odmítnutí dědictví, jedním zástupcem je právně účinné a zda není v rozporu s ustanovením § 22 odst. 2 o. z. Existence rozporu by bránila takovému zastoupení. Proto mělo státní notářství zjistit před rozhodnutím o schválení dohody, zda tato dohoda je v souladu s vůlí obou dědiců (srov. rozh. č. 12/1966 sb. rozh.).

Protože tak neučinilo, porušilo zákon i v ustanovení § 4 odst. 1 a 2 not. ř. ve spojení s § 22 odst. 2 o. z.